

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला
२०७९।०८० सालको निर्णय नं. ४२८
पुनरावेदन नं. ०७७-RB-०३५६
मुद्दा:- अग्रिम कर (२०७९/०७२)

काठमाण्डौ जिल्ला का.म.न.पा.वडा नं. ११ रामशाहपथ स्थित कम्पनी रजिष्टर्ड
कार्यालय रहेको राष्ट्रिय विमा कम्पनी लिमिटेडको तर्फबाट अख्तियार प्राप्त प्रमुख
कार्यकारी अधिकृत डा. डिल्लीराज अर्याल.....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु निर्णय मिति:- २०७६।०३।३१

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं

निर्णय गर्ने अधिकारी:- महानिर्देशक श्री बिनोद बहादुर कुँवर

निर्णय मिति:- २०७७।०३।१७

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट:- विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री अर्जुन कुमार अर्याल र श्री शकुन्तला
भुसाल

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट:- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर:- x

पुनरावेदक करदाताको हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।३१ मा भएको अग्रिम कर माग गर्ने निर्णय र सोही निर्णय सदर गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको मिति २०७७।०३।१७ को निर्णय समेत उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन २०५८ को दफा ११६ बमोजिम करदाताको तर्फबाट पुनरावेदन दर्ता हुन आएको प्रस्तुत मुद्दा यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता श्री राष्ट्रिय विमा कम्पनीले आ.व. २०७१/०७२ को लागि सामान्य बीमा सम्बन्धमा अनअडिटेड प्रोभिजनल नाफा नोक्सान विवरण साथ संलग्न कागजात, फाँटबारी तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन गरी पेश हुन आएको कर परीक्षण प्रतिवेदन अनुसार करदाताले आ.व. २०७१/०७२ मा श्रोतमा कर कट्टी नगरेको कर रकम रु.२,३१,४४,७६५।- शुल्क तथा ब्याज सहित माग गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै आधार र कारण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र जवाफ पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ दफा ९०(८) बमोजिम अग्रिम कर रकम दाखिला गर्ने बारेको आधार र कारण समेत खुलाई ठूला करदाता कार्यालयले करदाताको नाममा मिति २०७६।०३।२६ मा सूचना जारी गरेको।
२. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।२६ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७६।०३।२६ मा बुझी लिई सोको लिखित जवाफ मिति २०७६।०३।३१ मा पेश गरेको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट जारी भएको अग्रिम कर कट्टी सम्बन्धी सूचनाका बुँदाहरूमा कुनै परिवर्तन गर्नुपर्ने नदेखिएकोले सोही बमोजिम करदाताको आ.व. २०७१/०७२ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम रु.२,३१,४४,७६५।- शुल्क तथा ब्याज समेत दाखिला गर्न करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७६/०३/३१ मा खडा भएको निर्णय पर्चा।
४. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७६/०३/३१ मा जारी गरेको आ.व. २०७१/०७२ को अग्रिम कर तर्फको आदेशमा चित्त नबुझी राष्ट्रिय विमा कम्पनीले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७६/०६/०१ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
५. आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८(२) को खण्ड (क) मा ज्याला, तलब, बिदा बापतको रकम, अतिरिक्त समय काम गरे बापतको रकम, शुल्क, कमिशन, पुरस्कार,

उपहार, बोनस र अन्य सुविधाहरू बापतको भुक्तानी, (ख) मा महङ्गी भत्ता, जीवन निर्वाह खर्च, भाडा, मनोरन्जन वा यातायात भत्ता बापतको रकम र (छ) मा रोजगारीका सम्बन्धमा गरिएका अन्य भुक्तानी रोजगारीको आयमा समावेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोले कर्मचारीको विमा बापतको रकम लाई पनि अन्य सुविधा अन्तर्गत पर्ने हुँदा यस्तो रकमलाई कर्मचारीको आयमा समावेश गरी कर असुल गरेको नदेखिएको साथै उक्त व्याज सम्बन्धित कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक आयमा समावेश गरी आय गणना गर्न सकिने अवस्था समेत नरहेको र अग्रिम करकट्टी गर्ने व्यक्तिले दफा ८७, ८८, ८८ (क) वा ८९ बमोजिम कुनै भूक्तानीबाट करकट्टी नगरेमा अग्रिम करकट्टी हुने व्यक्ति र अग्रिम करकट्टी गर्ने व्यक्ति दुवै जना संयुक्त रूपमा र छुट्टाछुट्टै रूपमा जिम्मेवार हुने आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(५) उल्लेख भएको समेतको आधारमा विमाको भुक्तानी रु.१,०८,२०,६८३।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिम उच्चतम करको दर २५ प्रतिशतले हुने कर रु.२७,०५,१७०।- सोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा ११९ बमोजिम रु.१५,८९,२८७।- र दफा १२०(क) बमोजिमको शुल्क रु.५४,१०,३४१।- समेत रु.९७,०४,७९८।- कर निर्धारण गर्नु पर्ने देखिएको सम्बन्धमा करदाताले पेश गरेको निवेदनमा कर्मचारीको आयमा समावेश गर्न कतिपय कर्मचारीहरू उमेर हदको कारणले अवकाश भई गई सकेको हुँदा सो गर्न नसकिएको एवं उक्त रकममा अग्रिम कर निर्धारण गर्नु नपर्ने सम्बन्धमा कुनै ठोस प्रमाण तथा कागजात पेश नगरेकोले सो रकमको कर रु.२७,०५,१७०।- र सो रकममा नियमानुसार लाग्ने व्याज समेत माग गर्न आदेश जारी गर्नुपर्ने भनी कार्यालयबाट भएको निर्णय कानूनतः मिलेकै देखिएको तर आयकर ऐन २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिमको शुल्क गणना रकम सम्बन्धमा थप हेर्नुपर्ने ठहर्छ। कार्यालयबाट कर निर्धारण गर्दा करदाताले विमा बापत भुक्तानी गरेको रकम रु.१,०८,२०,६८३।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिम उच्चतम करको दर २५ प्रतिशतले हुने रु.२७,०५,१७०।- कर गणना गरिएकोमा सोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिमको शुल्क गणना गर्दा कर रकमको ५० प्रतिशत गणना गर्नुपर्नेमा कार्यालयले उक्त रकम फरक परेको हो वा होइन यकीन गरी हुन आउने रकमलाई संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहर्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २७(क)(१) (घ) मा कुनै आय वर्षमा भूक्तानी प्राप्त गर्नु पर्ने कुनै व्यक्तिले ऋण बापत तिरेको व्याज प्रचलित व्याजदर अनुसार तिर्नु पर्ने व्याज रकम भन्दा कम भएमा सो कम भए जति रकमलाई सम्बन्धित व्यक्तिको आयमा समावेश गर्नु पर्नेमा करदाताले पेश गरेको अनअडिटेड प्रोभिजनल वित्तीय विवरण (वासलात) को अन्य कर्जा: अनुसूची २० को विवरण अनुसार यस आ.व. मा कर्मचारीहरूलाई औसत कर्जा रु.२९,६०,४०,८७०।- शुन्य व्याजमा कर्मचारीलाई सापटी उपलब्ध गराएकोमा उक्त कम्पनीले कर्मचारीहरूले सहूलियत दरमा प्राप्त गरेको

कर्जाको प्रचलित बजारमा कायम रहेको ब्याज दर (कर निर्धारण गर्ने क्रममा राष्ट्रिय बीमा संस्थानले कर परीक्षणको समयमा उपलब्ध गराएको प्रचलित व्याजदर ८ प्रतिशत) अनुसार आ.व. २०७१।०७२ को औसत कर्जा रु.२९,६०,४०,८७०।- को ब्याज रु.२,३६,८३,२६९।-लाई कर्मचारीहरुको आयमा समावेश गरी कर असुल गरेको नदेखिएको साथै उक्त व्याज सम्बन्धित कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक आयमा समावेश गरी आय गणना गर्न सकिने अवस्था समेत नरहेको र अग्रिम करकट्टी गर्ने व्यक्तिले दफा ८७, ८८, ८८क वा ८९ बमोजिम कुनै भूतानीबाट करकट्टी नगरेमा अग्रिम करकट्टी हुने व्यक्ति र अग्रिम करकट्टी गर्ने व्यक्ति दुवै जना संयुक्त रूपमा र छुट्टाछुट्टै रूपमा जिम्मेवार हुने आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(५) मा उल्लेख भएको समेतको आधारमा सो रकममा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिम उच्चतम करको दर २५ प्रतिशतले हुने रु.५९,२०,८१७।- कर निर्धारण गर्नु पर्ने देखिएको सम्बन्धमा करदाताले पेश गरेको निवेदनमा कर्मचारीको आयमा समावेश गर्न कतिपय कर्मचारीहरु उमेर हदको कारणले अवकाश भई गई सकेको हुँदा सो गर्न नसकिएको एवं उक्त रकममा अग्रिम कर निर्धारण गर्नु नपर्ने सम्बन्धमा कुनै ठोस प्रमाण तथा कागजात पेश नगरेकोले सो रकमको कर रु.५९,२०,८१७।- र सो रकममा नियमानुसार लाग्ने शुल्क तथा व्याज समेत माग गर्न गर्न आदेश जारी गर्नुपर्ने भनी कार्यालयबाट भएको निर्णय कानूनतः मिलेकै हुँदा निवेदकको जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भनी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।०३।१७ मा भएको निर्णय।

६. करदाता कम्पनीले आफ्ना कर्मचारीहरुको विमा वापतको रकम खर्च लेखेकोमा सो विमा खर्च रकमलाई कर्मचारीको आयमा समावेश गरेको तथा कर्मचारीहरुलाई सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराए वापतको रकममा लाग्ने ब्याज खर्चलाई कर्मचारीको आयमा समावेश गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिमको अग्रिम कर, दफा ११९ बमोजिम व्याज तथा दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क समेत माग गर्ने गरेको आदेश कानूनसम्मत नदेखिएको हुँदा बदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकिर लिई करदाता श्री राष्ट्रिय विमा कम्पनीका तर्फबाट मिति २०७७/०७/२७ मा यस न्यायाधिकरणमा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।
७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्याविधि सहिता २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार गरी पेश गर्नु भन्ने मिति २०७९।०५।१७ को यस न्यायाधिकरणबाट भएको आदेश।
८. यसमा पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थी दुवै तर्फबाट बहस गर्नुहुने विद्वान अधिवक्ता तथा विद्वान सहायक न्यायाधिवक्तालाई बहसको क्रममा प्रस्तुत तर्क, कानून एवं नजीर

समेत समावेश गरी १५ दिन भित्र लिखित बहस नोट पेश गर्न लगाई नियमानुसार गरी पेश गर्नु भन्ने मिति २०७९।१०।०९ को यस न्यायाधिकरणबाट भएको आदेश।

९. ठूला करदाता करदाताले पेश गरेको विमा शुल्क खर्च सम्बन्धमा कर्मचारीको आयमा समावेश गर्न कतिपय कर्मचारीहरू उमेर हदको कारणले अवकाश भई गई सकेको हुँदा सो गर्न नसकिएको एवं उक्त रकममा अग्रिम कर निर्धारण गर्नु नपर्ने सम्बन्धमा कुनै ठोस प्रमाण तथा कागजात पेश नगरेकोले सो रकमको कर रु.२७,०५,१७०।- तथा सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराएको सम्बन्धमा सो रकमको कर रु.५९,२०,८१७।- र सो रकममा नियमानुसार लाग्ने शुल्क तथा व्याज समेत माग गर्ने गरी करदाताको हकमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश र सोही आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिदा सदर हुने र करदाताको पुनरावेदन जिकिर खारेज गरी पाउँ भनी प्रत्यर्थी कार्यालयको तर्फबाट विशेष सरकारी वकील कार्यालयका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले मिति २०७९।१०।१६ मा पेश गरेको बहसनोट।
१०. करदाता कम्पनीले आफ्ना कर्मचारीहरूको विमा वापतको रकम खर्च लेखेकोमा सो विमा खर्च रकमलाई कर्मचारीको आयमा समावेश गरेको तथा कर्मचारीहरूलाई सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराए वापतको रकममा लाग्ने व्याज खर्चलाई कर्मचारीको आयमा समावेश हुने गरी शुरु ठूला करदाता कार्यालयबाट गरिएको अग्रिम कर निर्धारण मणिहर्ष ज्योति कंसाकार विरुद्ध कर विभाग समेत आयकर ने.का.प. २०४८ अंक ८, निर्णय नं. ४३३६ मा सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित भएको सिद्धान्त समेत विपरीत रहेकोले बदर गरी पाउँ भनी पुनरावेदक करदाताको तर्फबाट विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री अर्जुन कुमार अर्याल र श्री शकुन्तला भुसालले मिति २०७९।१०।२४ मा पेश गरेको बहसनोट।

ठहर खण्ड

११. नियम बमोजिम पेशी सूचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता श्री राष्ट्रिय विमा कम्पनी लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री अर्जुन कुमार अर्याल र श्री शकुन्तला भुसालले करदाताले आ.ब. २०७१/०७२ मा आफ्ना कर्मचारीहरूको विमा वापतको भुक्तानी गरेको रकमलाई कर्मचारीको आयमा समावेश नगरेको तथा कर्मचारीहरूलाई सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराए वापतको रकममा लाग्ने व्याज खर्चलाई कर्मचारीको आयमा समावेश गरी करदातासंग दफा ८७, ८८(१) बमोजिम अग्रिम कर, दफा ११९ बमोजिम व्याज तथा दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क समेत माग गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको आदेश र सो आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका

महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत कानून विपरीत भई त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ भनी प्रस्तुत गर्नु भएको बहस समेत सुनियो।

१२. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले करदातासंग अग्रिम कर माग गर्ने गरी गरेको ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट भएको आदेश र सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत कानूनसम्मत हुँदा सदर कायम हुनु पर्छ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो।
१३. करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरु, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरु एवं लिखित बहसनोट र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट करदाताको हकमा अग्रिम कर माग गर्ने गरी भएको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्नेगरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन ? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? भन्ने प्रश्नमा नै निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१४. निर्णय तर्फ विचार गर्दा, पहिलो पुनरावेदन जिकिर करदाताले कर्मचारी खर्च अन्तर्गत आ.व. २०७१।७२ मा वीमा शीर्षकमा रु.१,०८,२०,६८३।— खर्च लेखेकोमा सो वापत अग्रिम कर कट्टी नगरेको भनी अग्रिम कर माग गरेको निर्णय सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। शुरु निर्णय पर्चा हेर्दा, करदाताले कर्मचारी विनियमावली तथा संचालक समितिको निर्णय अनुसार स्थायी कर्मचारीहरुको जीवन वीमाको भुक्तानी गरेको रकम सम्बन्धित कर्मचारीहरुको आयमा समावेश गरेको नपाइएको हुँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ (१) वमोजिम पारिश्रमिक करको गणना गर्दा अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने भन्ने निष्कर्षमा ठूला करदाता कार्यालय पुगेको देखिन्छ। करदाताले कर्मचारीहरुको सामूहिक जीवन वीमा प्रिमियम वापत भुक्तानी गरेको रकम उक्त वीमाको समयावधि समाप्त नहुँदा सम्म वीमा लेखको स्वामित्व कम्पनीकै नाममा हुने, कर्मचारीले प्राप्त नगर्ने भएकोले प्रिमियम रकमलाई कर्मचारीहरुको आयमा गणना गरी कर निर्धारण गर्न कानून सम्मत नहुने भन्ने जिकिर लिएको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयले अग्रिम कर माग गरेको रकम कर्मचारीहरुलाई वीमाको प्रिमियम वापत भुक्तानी गरेको रकम भएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८(२) (छ) वमोजिम रोजगारीका सम्बन्धमा गरिएका अन्य भुक्तानी भित्र समावेश हुने नै देखिएको र ऐनको दफा ८७(१) मा प्रत्येक वासिन्दा रोजगारदाताले रोजगारीबाट कुनै कर्मचारी वा कामदारले प्राप्त गरेको आयको गणना गर्दा समावेश गरिने नेपालमा स्रोत भएको कुनै रकम भुक्तानी गर्दा अनुसूची-१ वमोजिमको दरले हुने कर कट्टी गर्नुपर्ने छ भन्ने व्यवस्था रहेको समेत देखियो। यस स्थितिमा करदाता राष्ट्रिय विमा कम्पनी लिमिटेडले

विमाको प्रिमियम वापत कर्मचारीहरूको लागि भुक्तानी गरिदिएको रकममा अग्रिम कर माग गरेको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णयलाई अन्यथा भन्न मिलेन।

१५. करदाताको दोस्रो तथा अन्तिम पुनरावेदन जिकिर कर्मचारीहरूलाई सहूलियत दरमा उपलब्ध कर्जा रकमको प्रचलित व्याजदर अनुसार तिर्नुपर्ने व्याज भन्दा कम भएकोले सो वापतको रकम कर्मचारीहरूको आयमा समावेश गरी कर कट्टी गर्नुपर्ने निर्णयको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। शुरु निर्णय पर्चा हेर्दा आ.व. २०७१/०७२ मा कर्मचारीहरूको वास्तविक भुक्तानी हुनुपर्ने भन्दा कम भुक्तानी भएको व्याजदर ८% अनुसारको व्याज खर्च रु.२,३६,८३,२६९।— कर्मचारीहरूको आयमा समावेश गरी कर कट्टी गर्नुपर्ने भन्ने निर्णयमा शुरु ठूला करदाता कार्यालय पुगेको देखिन्छ। करदाताले पुनरावेदन पत्रमा आ.व.२०७१/०७२ मा कार्यरत अधिकांश कर्मचारीहरू मिति २०७५ सालमा अनिवार्य अवकाश प्राप्त गरी कम्पनीबाट विदा भएकोले निजहरूबाट सो रकम अशुल उपर हुन सक्ने अवस्था नरहेको तथा यस कम्पनीबाट भुक्तानी गर्दा कम्पनीलाई थप व्ययभार पर्ने हुँदा निर्णय कानून सम्मत नरहेको भन्ने जिकिर लिएको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २७ को उपदफा (१) मा कुनै भुक्तानीलाई देहायको रकम बराबरमा परिमाणीकरण गर्नुपर्ने छ भन्ने व्यवस्था गर्दै खण्ड (घ) मा कुनै आय वर्षमा भुक्तानी प्राप्त गर्नुपर्ने कुनै व्यक्तिले ऋण वापत तिरेको व्याज प्रचलित व्याजदर अनुसार तिर्नुपर्ने व्याज रकम भन्दा कम भएमा सो कम भए जति रकम भन्ने व्यवस्था रहेको देखिन आउँछ। करदाता कम्पनीले आ.व.२०७१/०७२ मा आफ्नो संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई प्रचलित व्याजदर ८% भन्दा कम दरमा औषत कर्जा रु.२९,६०,४०,८७०।- उपलब्ध गराएको र सोको व्याज रु.२,३६,८३,२८९।- हुने तथ्यमा विवाद देखिदैन। यसरी कम व्याजदरमा उपलब्ध ऋणको व्याज रकम परिमाणीकरण गरी सम्बन्धित कर्मचारीको आयमा समावेश गर्नुपर्ने स्पष्ट कानूनी व्यवस्थाको सम्बन्धमा करदाताले अन्यथा जिकिर लिन सकेको पाइएन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९० को उपदफा (५) मा अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्तिले दफा ८७,८८, ८८क. वा ८९ वमोजिम कुनै भुक्तानीबाट कर कट्टी नगरेमा अग्रिम कर कट्टी हुने व्यक्ति र सो अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति दुवै जना संयुक्त रूपमा र छुटा छुटै रूपमा सो कर रकम विभागमा दाखिला गर्न जिम्मेवार हुने छन भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको हुँदा सहूलियत दरमा कर्जा प्राप्त गर्ने कर्मचारी संस्थाको सेवाबाट अवकाश भएको कारणले मात्र कर भुक्तानी गर्ने दायित्वबाट करदाता मुक्त हुन सक्ने कानूनी आधार नदेखिँदा करदाताको यो पुनरावेदन जिकिर सँग समेत सहमत हुन सकिएन।

१६. तसर्थ: माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट करदाता राष्ट्रिय विमा कम्पनी लिमिटेड (स्थायी लेखा न. ६०१८८५०२०) को आ.व. २०७१/०७२ को

आयकर ऐन, २०५८ को दफा १० को उपदफा (द) बमोजिम अग्रिम कर माग गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।३१ मा भएको निर्णय तथा सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।०३।१७ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिंदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सकदैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसील खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी जानकारीको लागि विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई दिनु।
२. सरोकारवाला पक्ष प्रस्तुत फैसलाको नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनु।
३. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
४. यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालयमा पठाई रेकर्ड मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इतिसम्बत २०८० साल जेष्ठ २२ गते रोज २ शुभम.....

नायब सुब्बा:- सन्तोष कुमार साह

प्रमाणिकरण मिति:-

फैसला प्रमाणिकरण गर्ने:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौंको छाप